

شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران

نظامنامه ارزیابی و کنترل کیفیت گندم
و سایر کالاهای مورد عمل شرکت
در عملیات خرید، نگهداری و حمل

تهیه کنندگان:

حیدر علی نصر

سارا دانش، زهرا شادفر، حمید خراسانی

صفحه	فهرست
۳.....	مقدمه.....
۴.....	هدف.....
۴.....	دامنه کاربرد.....
۴.....	مسئولیت اجرایی.....
۴.....	ساختار ارزیابی و کنترل کیفیت گندم.....
۴.....	ارزیابی و کنترل کیفیت در عملیات خرید گندم.....
۷.....	ارزیابی و کنترل کیفیت در عملیات نگهداری گندم.....
۱۰.....	ارزیابی و کنترل کیفیت در عملیات حمل گندم های خریداری شده در داخل و خارج استان.....
۱۱.....	ساختار ارزیابی و کنترل کیفیت سایر کالاهای مورد عمل شرکت.....
۱۱.....	مطالعه و پژوهش.....
۱۲.....	پیوست شماره ۱- کاربرگ گزارش هفتگی کیفیت گندم خریداری شده در استان.....
۱۳.....	پیوست شماره ۲- دیاگرام پایش کیفیت در مراکز خرید.....
۱۴.....	پیوست شماره ۳- برنامه سالیانه کنترل کیفی نگهداری گندم و کالاهای اساسی در سیلوها و انبارها.....
۱۵.....	پیوست شماره ۴- چک لیست کنترلی نحوه نگهداری کالاهای اساسی.....
۱۶.....	پیوست شماره ۵- کاربرگ گواهی کیفیت گندم.....

مقدمه:

امروزه کنترل کیفیت بر روی کالاهای مادی و معنوی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار بوده و هر روز با بکارگیری نتایج تحقیقات و فناوری‌های جدید سطح آن ارتقاء می‌یابد. از آنجا که مرکز پژوهش‌های غلات به عنوان یک مرکز پژوهشی آزمایشگاه محور به همراه واحدهای کنترل کیفیت شرکت‌های غله نقش بسیار مهم در فرآیند تأمین و نگهداری و توزیع کالاهای مورد عمل شرکت ایفا می‌نمایند، لذا این مرکز با توجه به تجارب عملکردی در مرکز و اخذ نقطه نظرات شرکت‌های تابعه با پیروی از یک مدل شش وجهی نسبت به تنظیم نظامنامه حاضر اقدام نموده است. وجوه منظور در فرآیندهای تعریف شده در این نظامنامه، تدوین مبانی، آموزش، پایش، رسیدگی به آسیب دیدگی، مشاوره و حل مساله و مطالعات و تحقیقات کاربردی را در بر می‌گیرد.

"مرکز پژوهش‌های غلات"

۱- هدف:

هدف از تدوین این نظامنامه تعیین ضوابط ارزیابی و کنترل کیفیت عملیات خرید، نگهداری و حمل و نقل گندم و سایر کالاهای مورد عمل شرکت می‌باشد.

۲- دامنه کاربرد:

کاربرد این نظامنامه برای شرکت مادر تخصصی بازرگانی دولتی ایران و شرکت های غله و خدمات بازرگانی مناطق و دفاتر نمایندگی شرکت در استان‌ها بوده و عملیات خرید، نگهداری و حمل را شامل می‌شود.

۳- مسئولیت اجرایی:

مسئولیت اجرایی این نظامنامه با توجه به دامنه کاربرد ذکر شده به عهده مدیران شرکت های غله و خدمات بازرگانی مناطق و دفاتر نمایندگی شرکت از طریق واحد کنترل کیفی موجود و یا منتخب و یا نیروهای کنترل کیفی در اختیار در استان‌ها می‌باشد که بر مراکز خرید و نگهداری اعم از ملکی و غیر ملکی نظارت دارند.

۴- ساختار ارزیابی و کنترل کیفیت گندم:

به منظور اطمینان از کیفیت خرید گندم داخلی شامل خرید مستقیم گندم در سیلوها و انبارهای ملکی و خرید گندم توسط مباشرین (مراکز خرید موقت، سیلوداران بخش خصوصی و کارخانجات آرد) و نیز خرید در سیلوها و انبارهای ملکی تحت قرارداد راهبری یا پیمان مدیریت، حفظ کیفیت گندم خریداری شده طی مدت نگهداری و تحویل کیفی گندمها در زمان حمل، برنامه های نظارتی - کنترلی در سه بخش خرید، نگهداری و حمل به شرح ذیل تبیین و به اجرا در می‌آید.

۱-۴- ارزیابی و کنترل کیفیت در عملیات خرید گندم

جهت آمادگی و حفظ هماهنگی در امر کنترل کیفیت گندم‌های مورد خریداری رعایت موارد ذیل ضروری می‌باشد:

۱-۱-۴- مطالعه دقیق و در نظرگیری دستورالعمل‌ها و استانداردهای ابلاغی به شرح ذیل:

- دستورالعمل نمونه برداری گندم مرکز پژوهش‌های غلات.

- دستورالعمل کیفی خرید گندم داخلی (ویژگیها، حدود مجاز و روش افت زنی).

- استاندارد ۱۳۵۳۵- "غلات و فرآورده‌های آن - نمونه‌برداری"

- استاندارد ۱۰۴- "گندم - ویژگیها و روش‌های آزمون"

- استاندارد ۴۵۵۴- "گندم دوروم - ویژگیها و روش‌های آزمون"

مرکز پژوهش‌های غلات

زمستان ۱۳۹۶ - تنظیم دوم

- ۱-۴-۳- استاندارد ۳۰۰۳- غلات و فرآورده‌های آن - "روش تعیین میزان افت گندم و اجزای آن"^۱
- ۱-۴-۲- دستورالعمل نحوه محاسبه مغایرت افتی در مراکز غیر ملکی (مباشری، کمیسیون‌های خرید و سیلوهای بخش خصوصی).
- ۱-۴-۲-۲- بررسی سیلوها و انبارها از لحاظ فنی، ایمنی و بهداشتی و رفع نواقص احتمالی قبل شروع عملیات خرید گندم با همکاری بخش فنی.
- ۱-۴-۳- پرهیز از انجام عملیات خرید و ذخیره‌سازی در انبارهای غیرفنی و نامناسب (صرفاً مراکزی که دارای الزامات تعریف شده حوزه بازرگانی هستند می‌توانند به عنوان مرکز خرید استفاده شوند).
- ۱-۴-۴- لزوم برخورداری مراکز خرید از امکانات و تجهیزات لازم برای جلوگیری از هر گونه خسارت به گندم خریداری شده به خصوص در زمینه جلوگیری از آلودگی ناشی از بارندگی.
- ۱-۴-۵- خرید و ذخیره‌سازی در سیلوها و انبارهای ملکی صرفاً پس از اطمینان از قرارگیری آن مرکز در فهرست مشمول بیمه، صورت گیرد.
- ۱-۴-۶- اطمینان از وجود ابزار و تجهیزات آزمایشگاهی مورد نیاز در مراکز خرید، کالیبراسیون و صحت عملکرد آنها.
- ۱-۴-۷- استفاده از نیروی مجرب و آموزش دیده در امر خرید و در صورت نیاز بازآموزی و آموزش توجیهی پرسنل تعیین افت و نمونه برداری شرکت.
- ۱-۴-۸- لزوم آموزش نمونه برداری و ارزیابی ظاهری کیفیت گندم و تعیین افت به نیروهای کنترل کیفی مشیرین و کمیسیون‌های خرید و الزام کلیه آنها به استفاده از نیروهای دارای گواهی آموزش از واحد کنترل کیفی شرکت منطقه ای.
- ۱-۴-۹- اخذ نمونه و مشخصات ارقام مورد کشت از سازمان جهاد کشاورزی استان جهت آشنایی و تطبیق نسبی با گندم‌های مورد عرضه در فصل خرید.
- ۱-۴-۱۰- بازرسی و کنترل عملیات ارزیابی کیفی و افت زنی در کلیه مراکز خرید استان بر اساس بازدیدهای مستمر و با استفاده از نیروهای مجرب تشخیص کیفیت.
- ۱-۴-۱۱- نمونه‌برداری تصادفی روزانه توسط عوامل مستقر شرکت در مراکز خرید ملکی و غیر ملکی و ارسال نمونه به آزمایشگاه کنترل کیفیت شرکت منطقه ای جهت تعیین افت و مطابقت ویژگی‌های نمونه.

^۱ استانداردهای ملی یاد شده در سایت مرکز پژوهش‌های غلات به نشانی www.mpgh.ir موجود می‌باشد.

۴-۱-۱۱-۱-از هر ۲۵ نمونه مورد آزمایش در مرکز خرید یک نمونه به صورت تصادفی انتخاب و با درج مشخصات محموله (شماره کامیون، نام کشاورز، افت مفید و غیر مفید و درصد سن زدگی) جهت ارزیابی و مطابقت به آزمایشگاه مرکزی شرکت غله و خدمات بازرگانی یا دفتر نمایندگی استان به طور مرتب ارسال گردد. به عنوان مثال در صورت تحویل ۱۰۰ محموله گندم در یک روز ۴ نمونه به صورت تصادفی انتخاب و به آزمایشگاه شرکت منطقه ای / دفتر نمایندگی ارسال شود.

۴-۱-۱۱-۲-در صورت مطابقت نتایج افت زنی نمونه های تصادفی با مقادیر ثبت شده در مبادی، نتایج در دفاتر آزمایشگاهی ثبت و نمونه ها حفظ گردد.

۴-۱-۱۱-۳-در صورت وجود مغایرت، نتایج به مدیریت استان گزارش تا نسبت به اعلام آن به عوامل مستقر در مرکز خرید و تصمیم مدیریتی اقدام گردد.

۴-۱-۱۱-۴-مدیر استان در صورت مواجهه با گزارش مغایرت می بایست با روش هایی از قبیل تذکر، دستور بررسی تکمیلی، اخذ خسارت، غیر فعال کردن موقت مرکز خرید و ... تا اصلاح عملکرد اقدام نماید.

۴-۱-۱۲-تهیه نمونه میانگین از نمونه های تصادفی روزانه واصله به آزمایشگاه (موضوع بند ۴-۱-۱۱) در پایان هر هفته و آنالیز ویژگی های کیفی (ظاهری و ذاتی).

۴-۱-۱۳-ثبت و مستند سازی ویژگی های کیفی در دفاتر آزمایشگاهی به منظور شناسنامه دار کردن و تعیین درجه کیفی گندم های مورد خریداری در هر مرکز خرید (ملکی و غیر ملکی).

۴-۱-۱۴-تکمیل کاربرگ گزارش وضعیت کیفی گندم های معمولی و دوروم (به صورت مجزا) خریداری شده در استان ها و ارسال آن به مرکز پژوهش های غلات به صورت هفتگی در فصل خرید (پیوست شماره ۱).

۴-۱-۱۵-دیگرام فرآیند عملیات کنترلی بندهای ۴-۱-۱۱ الی ۴-۱-۱۴ در (پیوست شماره ۲) ترسیم شده است.

۴-۱-۱۶-ارسال نمونه های میانگین هر مرکز خرید در پایان فصل خرید به همراه گزارش آنالیز کلی به مرکز پژوهش های غلات بر اساس دستورالعمل نمونه برداری مرکز پژوهش های غلات. (نمونه ها در کیسه های متحدالشکل مرکز ارسال شود).

۴-۱-۱۷-بازدید و بررسی فوری در صورت مواجهه با حوادث طبیعی پیش بینی نشده به منظور اجرای برنامه های اصلاحی برای حفظ کیفیت گندم.

۴-۱-۱۸-تعیین شدت ریسک و درجه بندی عملکردی کیفی هر یک از مراکز خرید به لحاظ مخاطراتی که گندم را تهدید می نماید، با توجه به تجارب و سوابق عملکردی آنها و تعیین سطح برنامه های کنترل کیفی متناسب با شدت ریسک.

مرکز پژوهش های غلات

زمستان ۱۳۹۶-تنظیم دوم

- ۴-۱-۱۹- بازدید از مراکز خرید و ارسال گزارش تخلفات احتمالی در فرآیند آفت زنی و ارزیابی کیفی گندم مراکز خرید به مدیریت استان از جمله موارد ذیل:
- مشاهده گندمهای کهنه در گندمهای مورد عرضه به مراکز خرید.
 - جاسازی و اختلاط عمدی دانه‌های سایر غلات به خصوص جو .
 - مشاهده خاک بیش از حد مجاز و غیر متعارف.
 - آلودگی به آفات انباری (با توجه به تازه برداشت بودن گندمهای تحویلی می‌بایست عاری از هرگونه آفت انباری باشد).
 - وجود کلوخه‌های قارچی و کپک زده.
 - وجود گندمهای مشکوک به وارداتی و غیربومی.
 - مشاهده گندمهای رنگ‌شده بذری و گندمهای دامی و دانه مرغی.
 - آفت‌زنی محمولات کمتر از آفت‌های واقعی.
 - نمونه‌برداری غیرفنی و یا تعویض نمونه‌ها.
 - اغماض در تعیین درصد سن‌زدگی واقعی با توجه به کسر از بهای محموله.
- ۴-۱-۲۰- خرید و ذخیره‌سازی جداگانه گندمهای سن‌زده بالای ۲٪ به منظور تعیین تکلیف بعدی مطابق برنامه‌های ابلاغی شرکت.
- ۴-۱-۲۱- اطلاع رسانی و ابلاغ ضوابط و مقررات مرتبط با کنترل کیفیت توسط شرکت منطقه ای به مراکز خرید طرف قرارداد.

۴-۲- ارزیابی و کنترل کیفیت در عملیات نگهداری گندم

- به منظور نگهداری بهینه گندم و اعمال نظارت‌های دقیق کیفی به منظور پیشگیری از بروز آسیب دیدگی و خسارات کمی و کیفی موارد ذیل مورد تأکید می باشد.
- ۴-۲-۱- مطالعه و توجه به استانداردها و دستورالعمل‌های ذیل،
- استاندارد ۳۹۸۹- "نگهداری غلات-آیین کار"
 - استاندارد ۲۴۹۳- "آیین کار ضد عفونی غلات"
 - استاندارد ۹۳۷۳- "انبارش غلات و حبوبات (کنترل حمله آفات)"
 - دستورالعمل "گردش کار و دستورالعمل نگهداری و مصرف سموم تدخینی"
 - راهنمای نگهداری گندم در سیلوها و انبارها
 - ایمنی در سیلوها و انبارها

مرکز پژوهش‌های غلات

(مستان ۱۳۹۶-تنظیم دوم)

- راهنمای آموزشی عملیات انبارداری و ذخیره‌سازی (ویژه انبارداران)
- دستورالعمل نحوه رسیدگی به امور آسیب‌دیدگی و کسری کالا
- دستورالعمل آشنایی با چوندگان زیان‌آور غلات و روش‌های مبارزه با آنها
- دستورالعمل اختلاط گندم برای متعادل سازی کیفی
- ۴-۲-۲-۲-۲-۴- در نظرگیری و رعایت برنامه سالیانه کنترل کیفی نگهداری گندم (پیوست شماره ۳)
- ۴-۲-۳-۲-۴- اولویت‌دهی در برنامه‌ریزی ذخیره سازی به مراکز ذخیره‌ای بلند مدت ترجیحاً به ترتیب شامل سیلوی بتنی، سیلوی فلزی، انبار مکانیزه، انبار نیمه مکانیزه، انبار ساده مسقف و انبار چادری.
- ۴-۲-۴-۴- انجام بازرسی و بازدید منظم و دوره‌ای از وضعیت سیلوها و انبارها مطابق چک لیست کنترلی (پیوست شماره ۴)
- ۴-۲-۴-۵- پایش مستمر میزان رطوبت و دما در حین مدت زمان نگهداری.
- ۴-۲-۴-۶- انجام عملیات هوادهی و دوران به صورت دوره ای در طول مدت نگهداری با تشخیص آزمایشگاه.
- ۴-۲-۴-۷- ارتباط با سازمان هواشناسی استان و اطلاع از وضعیت آب و هوایی استان جهت پیش بینی و انجام تمهیدات لازم در نگهداری بهینه گندم خریداری شده.
- ۴-۲-۴-۸- بررسی آلودگی به آفات انباری و در صورت نیاز انجام موثر عملیات ضدعفونی با استفاده از سموم تدخینی در اختیار استان.
- ۴-۲-۴-۹- بازدید دوره ای از موجودی سموم و اولویت بندی مصرف بر اساس تاریخ انقضا و در نظرگیری ذخیره مطمئن از سموم جهت حداقل یک بار عملیات ضدعفونی
- ۴-۲-۴-۱۰- مبارزه و کنترل صحیح چوندگان با استفاده همزمان از انواع تله‌ها، مبارزه شیمیایی (مبارزه از طریق سموم تدخینی و یا استفاده از سموم ضدانقادی) و اقدامات احتیاطی جلوگیری کننده از استقرار و تثبیت آنها با مسدود نمودن کلیه منافذ و راههای احتمالی ورودی.
- ۴-۲-۴-۱۱- تنظیم صورتجلسات مصرف سموم تدخینی و ارسال صورتجلسات به مرکز پژوهش‌های غلات.
- ۴-۲-۴-۱۲- نظارت مستمر بر عملکرد کیفی مباشرین، سیلوداران بخش خصوصی، کارخانجات (بخش نگهداری) و نیز راهبران مراکز ذخیره ای مطابق قراردادهای منعقد شده توسط واحد کنترل کیفیت و مستند سازی گزارش‌های وضعیت.
- ۴-۲-۴-۱۳- توجه به عملکرد تجهیزات آزمایشگاهی و کالیبره نمودن آنها در زمان‌های مقرر.
- ۴-۲-۴-۱۴- تعیین ویژگی‌های کیفی موجودی گندم‌های ذخیره شده از جمله: هکتولیترا، گلوتن، پروتئین، زلنی براساس استانداردهای مرتبط ذیل:

مرکز پژوهش‌های غلات

(مستان ۱۳۹۶-تنظیم دوم)

- استاندارد ۸۱۶۴- "غلات- اندازه گیری وزن هکتولیتتر- قسمت اول: روش مرجع"
- استاندارد ۳۶۸۱- "آرد گندم- تعیین مقدار ته نشینی (آزمون زلنی)"
- استاندارد ۱۹۰۵۲- "روش اندازه گیری پروتئین خام غلات و فرآورده های آن"
- استاندارد ۲-۹۶۳۹- "گندم و آرد گندم- میزان گلوتن- قسمت دوم- اندازه گیری گلوتن مرطوب به روش مکانیکی"
- ۴-۲-۱۵- شناسنامه دار نمودن موجودی گندم‌های ذخیره شده در مراکز ذخیره‌ای با توجه به آنالیز کیفیت بند ۱۴.
- ۴-۲-۱۶- بهره‌گیری از تکنیک‌های متعادل‌سازی کیفی همانند اختلاط انواع گندم ذخیره شده جهت جلوگیری از نوسانات کیفی.
- ۴-۲-۱۷- در اولویت قرار دادن مصرف گندم های قدیمی (رعایت اصل fifo) و رعایت زمان مناسب خواب گندم های تازه برداشت شده.
- ۴-۲-۱۸- مستندسازی کلیه اقدامات کنترلی و اصلاحی انجام شده در زمان نگهداری کالا شامل ثبت بازدیدهای دوره‌ای ثبت دما و رطوبت، گزارش عملیات ضدعفونی، هوادهی و دوران، گزارش عملیات اختلاط و... در دفاتر آزمایشگاهی.
- ۴-۲-۱۹- ارسال ماهیانه چک‌لیست کنترلی نحوه نگهداری گندم به مرکز پژوهش‌های غلات (پیوست شماره ۴)
- ۴-۲-۲۰- اطمینان از بیمه تمام خطر موجودی گندم در مراکز ذخیره‌ای.
- ۴-۲-۲۱- رسیدگی سریع به پرونده‌های کسری و آسیب‌دیدگی و اخذ مجوزهای نوع مصرف از شبکه بهداشت و دامپزشکی و پیگیری اخذ خسارت از شرکت بیمه مربوطه (درخصوص کالاهای آسیب‌دیده) و ارسال مدارک و مستندات مطابق دستورالعمل مربوطه.
- ۴-۲-۲۲- تعیین تکلیف کالاهای آسیب دیده (امحاء یا فروش) بلافاصله پس از اخذ مجوز از کارگروه مرکزی.
- ۴-۲-۲۳- ثبت رطوبت محمولات وارده و صادره گندم در دفاتر آزمایشگاهی تا در صورت بروز کسری براساس فرمول افت رطوبی ملاک عمل قرار گیرد.
- ۴-۲-۲۴- امحاء خاک و پودر و پوسته استحصالی از سیستم های جذب گرد و غبار با رعایت تشریفات قانونی و مطابق دستورالعمل مربوطه.
- ۴-۲-۲۵- با توجه به اعمال ضریب افت، دیگر هیچگونه کسری و کاهش وزن ناشی از افت رطوبی، گرد و غبار به هوا رفته و ضایعات و غیره به سیلوهای بخش خصوصی و مباشرین تعلق نمیگیرد و هر گونه خسارت کیفی بر عهده آنها می باشد.

مرکز پژوهش‌های غلات

زمستان ۱۳۹۶-تنظیم دوم

۴-۲-۲۶-اطلاع رسانی و ارسال گزارش موارد مخاطره آمیز (تاریخ انقضاء، نقص سازه، مقاومت آفات انباری و ...) برای حفظ کیفیت موجودی گندم به مدیریت و پیگیری رفع آن.

۴-۳-ارزیابی و کنترل کیفیت در عملیات حمل گندم‌های خریداری شده در داخل و خارج استان

۴-۳-۱-در نظریه و رعایت تعهدات قراردادهای، دستورالعمل‌ها و بخشنامه های ذیل،

-قراردادهای منعقد شده حمل داخل و خارج استانی.

-بخشنامه مربوط به کاربرد گواهی کیفیت.

-دستورالعمل نحوه محاسبه مغایرت افتی در مراکز غیرملکی (مباشری، کمیسیون‌های خرید و سیلوهای بخش خصوصی).

۴-۳-۲-ضرورت صدور گواهی کیفیت برای کلیه محمولات ارسالی از تمامی مراکز خرید و نگهداری گندم (اعم از ملکی، خصوصی، کمیسیون و مباشرین) (پیوست شماره ۵)

۴-۳-۳-اطمینان از سلامت محمولات ارسالی و عاری بودن از آلودگی به آفات انباری، آلودگی، کلوخه و ...

۴-۳-۴-اجتناب از بارگیری در شرایط جوی نامساعد

۴-۳-۵-بازرسی و بازرسی دقیق وسایل نقلیه قبل از حمل (اطمینان از تمیز و خشک بودن آن و عدم وجود درز و شکاف) و دارا بودن پوشش مناسب برای جلوگیری از آلودگی حین حمل.

۴-۳-۶-اطمینان از بیمه بودن کالای مورد حمل توسط شرکت های حمل و نقل.

۴-۳-۷-ارزیابی کیفی کلیه محموله‌های ارسالی از مبادی حمل و مطابقت ویژگی‌های محموله ها با گواهی کیفیت صادره.

۴-۳-۷-۱-چنانچه مغایرت مربوط به گندم حمل شده از سیلوها و انبارهای ملکی باشد بایستی در مقاصد تخلیه و با درخواست اعزام نماینده از مبدا تعیین تکلیف گردد.

۴-۳-۷-۲-موارد مغایرت در حمل از مراکز خرید مباشر و غیر ملکی، چنانچه موضوع سلامت باشد (مانند کپک زدگی، سیاهک زدگی بیش از حد مجاز) جداگانه تخلیه و با درخواست نماینده از شرکت منطقه‌ای و مرکز خرید مبدا تعیین تکلیف شود.

۴-۳-۷-۳-اگر مغایرت مربوط به سلامت نباشد (مانند مغایرت افتی) بایستی با هماهنگی مبدا تعیین تکلیف شده و اصلاحات لازم در سامانه درج شود.

۴-۳-۷-۴-در صورتی که اختلاف نظر بین مبدا و مقصد وجود داشته باشد نظر مرکز پژوهش‌های غلات ملاک عمل می‌باشد.

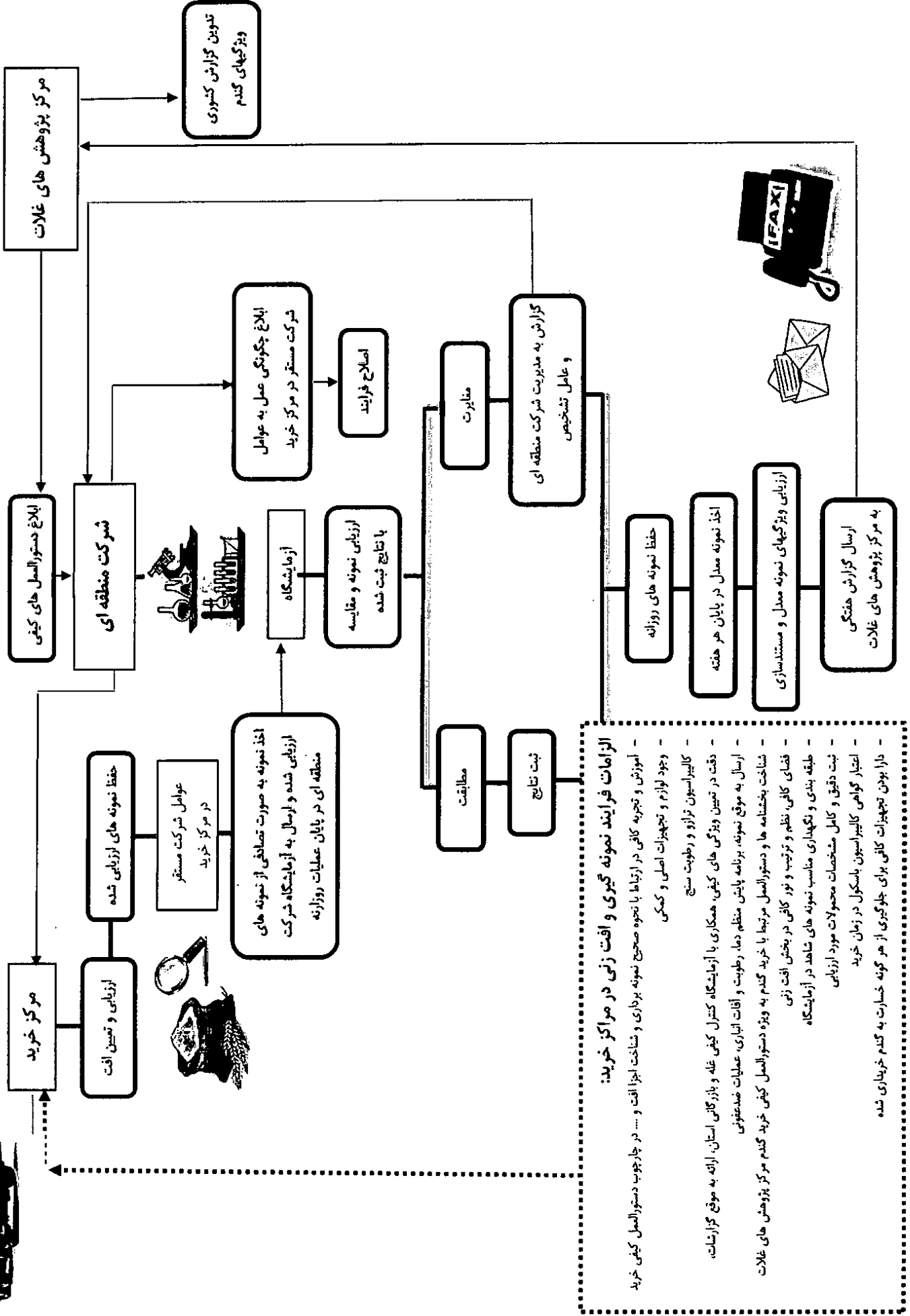
۵- ساختار ارزیابی و کنترل کیفیت سایر کالاهای مورد عمل شرکت

- ۱-۵- به منظور نگهداری صحیح سایر کالاهای مورد عمل شرکت، توجه و رعایت فرآیندهای تبیین شده برای کنترل کیفیت گندم، در مورد سایر کالاهای مورد عمل شرکت نیز جاری است.
- ۲-۵- مطالعه و رعایت دستورالعمل کیفی ارزیابی دانه‌های روغنی (دانه کلزا، آفتاب گردان، گلرنگ و سویا)
- ۳-۵- ارزیابی کیفی کالا در بدو ورود به لحاظ ویژگی‌های ظاهری کالا، بسته‌بندی، آلودگی به آفات انباری، آلودگی و ...
- ۴-۵- بازدیدهای مستمر و پایش‌های کیفی کالای مورد نگهداری از جمله دما، رطوبت، احتمال آلودگی به آفات انباری، آلودگی و ...
- ۵-۵- رعایت بهداشت و نظافت انبارهای نگهداری.
- ۶-۵- انجام موثر عملیات ضد عفونی با استفاده از سموم تدریجی برای برنج و حبوبات در صورت نیاز، ضمن تنظیم صورت‌جلسات سموم.
- ۷-۵- اجرای برنامه‌های کنترلی جهت مبارزه موثر با جوندگان مطابق دستورالعمل مربوطه.
- ۸-۵- رعایت "دستورالعمل نحوه رسیدگی به امور آسیب‌دیدگی و کسری کالا" در صورت مواجهه با آسیب‌دیدگی و ضایعات کالاهای مورد عمل و تعیین تکلیف سریع آنها.
- ۹-۵- نمونه برداری و ثبت رطوبت وارده و صادره محمولات برنج در دفاتر آزمایشگاهی.
- ۱۰-۵- اطلاع‌رسانی و ارسال گزارش وضعیت کیفی کالاهای مورد نگهداری به مدیر استان.
- ۱۱-۵- مستندسازی کلیه اقدامات کنترلی و پایشی انجام شده در خصوص کالاهای مورد نگهداری.
- ۱۲-۵- اطمینان از بیمه تمام خطر کالاهای ذخیره شده.
- ۱۳-۵- بازرسی و اطمینان از سلامت کالا قبل از خروج و حمل.

۶- مطالعه و پژوهش:

ضرورت دارد واحدهای کنترل کیفیت با توجه به تجارب عملکردی و نیز مواجهه با موارد جدید در عملیات تأمین، نگهداری و توزیع گندم و سایر کالاهای مورد عمل شرکت نسبت به نیازسنجی و اجرای دوره‌های آموزشی جدید و یا تعریف دوره‌های بازآموزی و همچنین نیازسنجی و اجرای مطالعات و تحقیقات کاربردی برای ارتقای کیفیت سطح عملیات شرکت و یا کاهش هزینه‌های عملکردی اقدام نمایند.

"مرکز پژوهش‌های غلات"

برنامه سالیانه کنترل کیفی نگهداری گندم و کالاهای اساسی در سیلوها و انبارها

اسفند	بهمن	دی	آذر	ایان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	نام مرکز ذخیره سازی:
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	۱ بررسی وضعیت گند، سفد، دیوار و پنجره های انبار اسلبو (اسالم) غیر قابل نفوذ بودن به رطوبت و آب، بزرگگان و حیوانات
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	۲ بررسی وضعیت پوشش کارها در انبارهای روزانه جاری، (اسالم) مقاومت کافی در برابر آب و باران، باد، نور
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	۳ بررسی وضعیت نظافت و بهداشت محوطه و تجهیزات انبار و سیلو
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	۴ رعایت دستورالعمل های مربوط به نحوه ذخیره سازی و چیدمان (ارتفاع از سقف، فاصله از دیوارها، استفاده از پالت و پالت بندی صحیح و ...)
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	۵ بررسی وضعیت حسگرهای مخصوص سنجش دما (حمارت سنچ ها)
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	۶ پایش رطوبت و دمای گندم ذخیره شده و عنداللزوم هوادهی یا دوران موجودی و مستند سازی عملیات
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	۷ مانتورینگ افات انباری و انجام عملیات ضدعفونی در صورت نیاز و مستند سازی عملیات
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	۸ بررسی و ثبت وضعیت محصولات ورودی از نظر عوامل تهدید کننده ذخیره سازی (رطوبت، افات انباری، چپک زدگی) و اقدام اصلاحی قبل از انجام ذخیره سازی
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	۹ کنترل و ثبت ویژگی های کالاهای خروجی / صدور گواهی کیفیت (چداگانه برای هر محموله)
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	۱۰ رعایت اصل FIFO و اولویت خروج و مصرف کالاهای در معرض خطر آسیب دیدگی و فساد
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	۱۱ بررسی وضعیت سیلکونیا و فیلتر گرد و غبار و تهویه انبارها
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	۱۲ جداسازی کالاهای آسیب دیده و ضایعاتی و پیگیری تعیین تکلیف کالاهای آسیب دیده

چک لیست کنترلی نحوه نگهداری کالاهای اساسی در ماه ۱۳۹۶

نام مرکز ذخیره سازی و شهرستان:	ظرفیت اسمی:		نام مرکز ذخیره سازی و شهرستان:
	سال تاسیس:	ظرفیت اسمی:	
تاریخ بررسی:	مقدار کالا (موجودی)..... تن		نام مرکز ذخیره سازی و شهرستان:
نوع سیستم ذخیره سازی: ☐ سیلوی بتنی ☐ سیلوی فلزی ☐ انبار مستطیل ساده ☐ انبار مکعبی ☐ انبار روباز ☐ انبار نیمه مکعبی		زمان کنترل	مقدار کالا (موجودی)..... تن
اقدام اصلاحی انجام شده (در صورت مشاهده هر گونه نقص یا مغایرت):			نوع محصول: ☐ گندم ☐ برنج ☐ ...
۱	بررسی وضعیت کف، سقف و دیواره انبار (سالم) و غیر قابل نفوذ بودن به رطوبت و آب بزرگان و حیوانات		بررسی وضعیت کف، سقف و دیواره انبار (سالم) و غیر قابل نفوذ بودن به رطوبت و آب بزرگان و حیوانات
۲	بررسی وضعیت پوشش کارها در انبارهای روباز چتری، (سالم، مقاومت کافی در برابر آب و باران، باد نور)		بررسی وضعیت پوشش کارها در انبارهای روباز چتری، (سالم، مقاومت کافی در برابر آب و باران، باد نور)
۳	بررسی وضعیت نظافت و بهداشت انبار		بررسی وضعیت نظافت و بهداشت انبار
۴	رعایت دستورالعمل های مربوط به نحوه ذخیره سازی و چیدمان (ارتجاع از سقف تا کف دیوارها، و استفاده از پالت و پالت بندی صحیح و ...)		رعایت دستورالعمل های مربوط به نحوه ذخیره سازی و چیدمان (ارتجاع از سقف تا کف دیوارها، و استفاده از پالت و پالت بندی صحیح و ...)
۵	بررسی وضعیت حسگرهای مخصوص شنش دما (حرارت سطح)		بررسی وضعیت حسگرهای مخصوص شنش دما (حرارت سطح)
۶	بررسی وضعیت محمولات ورودی از نظر عوامل تهدید کننده ذخیره سازی (رطوبت، آفات انباری، میک رزگی و ...)		بررسی وضعیت محمولات ورودی از نظر عوامل تهدید کننده ذخیره سازی (رطوبت، آفات انباری، میک رزگی و ...)
۷	پایش رطوبت و دمای کالای ذخیره شده		پایش رطوبت و دمای کالای ذخیره شده
۸	مانیورینگ آفات انباری کالای ذخیره شده و ملاحظه به موقع جهت مبارزه با آفات		مانیورینگ آفات انباری کالای ذخیره شده و ملاحظه به موقع جهت مبارزه با آفات
۹	کنترل و ثبت مشخصات کالاهای ورودی و خروجی / صدور گواهی کیفیت (چکنامه برای هر محموله)		کنترل و ثبت مشخصات کالاهای ورودی و خروجی / صدور گواهی کیفیت (چکنامه برای هر محموله)
۱۰	رعایت اصل FIFO و اولویت خروج و مصرف کالاهای در معرض خطر آسیب دیدگی و فساد		رعایت اصل FIFO و اولویت خروج و مصرف کالاهای در معرض خطر آسیب دیدگی و فساد
۱۱	بررسی وضعیت سیکلونها و فیلتر کرد و غبار و تهویه انبارها		بررسی وضعیت سیکلونها و فیلتر کرد و غبار و تهویه انبارها
۱۲	جداسازی کالاهای آسیب دیده و شایستگی و پیگیری تعیین تکلیف کالاهای آسیب دیده		جداسازی کالاهای آسیب دیده و شایستگی و پیگیری تعیین تکلیف کالاهای آسیب دیده
۱۳	انجام جهت اذیت گواهی مسئول نشی		انجام جهت اذیت گواهی مسئول نشی

توضیحات: پندهای ۱ تا ۱۳ به صورت ماهانه توسط آرایشگاه پایش و در ستون کنترل علامت گذاری گردد. در صورت مشاهده هر گونه نقص و مغایرت که منجر به تهدید سلامت و کیفیت عملیات نگهداری میگردد در ستون سوم اقدام اصلاحی انجام شده شرح داده شود.

نام و نام خانوادگی تأیید کننده

نام و نام خانوادگی ارزیاب کننده

مسئول بازرگانی شرکت

مدیر کنترل کیفی

کاربرگ گواهی کیفیت گندم

تاریخ بازرسی:

شرح	شرکت غله و بازرگانی منطقه	نام استان	نام شهرستان / شهر	نام سیلو / انبار / کارخانه
مبدا				
مقصد				

مشخصات وسیله حمل کننده گندم	نام و نام خانوادگی راننده	شماره پلاک/ نام و مشخصات واگن حمل کننده	میزان گندم حمل شده (تن)

بدینوسیله کیفیت محموله گندم فوق با مشخصات زیر گواهی می شود:

شاخص	درصد	شاخص	درصد
رطوبت		دانه های سیاهک زده	
افت مفید		تخم علف سرشکافته	
افت غیر مفید		ناخنک (ارگوت)	
دانه های سن زده		جو ، چاودار ، تربتیگاله	

سایر موارد/ توضیحات:	آلودگی به آفات انباری زنده
	آبیدگی
	دانه های قارچ زده و کپک زده
	سایر موارد آلودگی (آغستگی یا گازوتیل، سموم و...)

توضیحات:

مشخصات گندم های حمل شده بایستی مطابق با آخرین دستورالعمل ها و بخشنامه های ابلاغی باشد.

گندمهای ارسالی بایستی عاری از آلودگی به آفات انباری زنده، دانه های قارچی و کپک زده، آبیدگی و سایر موارد آلودگی مانند آغستگی با گازوتیل، سم و ... باشد.

افت محمولات ارسالی بایستی با میانگین افت مفید و غیر مفید خرید استان و انبار مبدا همخوانی داشته باشد.

نام مسئول / انبار مبدا	نام نماینده شرکت غله و خدمات بازرگانی مبدا حمل	نام حمل کننده (راننده)
امضاء	امضاء	امضاء

محصول ارسالی با مشخصات کیفی فوق مطابقت دارد

مطابقت ندارد

موارد مقایرت:

نام مسئول آزمایشگاه مقصد

امضاء